

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавська державна аграрна академія

Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

*Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-
конференції, присвяченої пам'яті професора, заслуженого
працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка*

ПОЛТАВА 2021

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції. Частина 1. м. Полтава, 31 березня 2021 року. Полтава, 2021. 573 с.

(Посвідчення Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації № 56 від 21 січня 2021 р.)

Організаційний комітет:

Дорогань-Писаренко Людмила – к.е.н., професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавської державної аграрної академії.

Плаксієнко Валерій – д.е.н., професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії.

Гуцаленко Любов - д.е.н., професор, професор кафедри обліку та оподаткування Національного університету біоресурсів і природокористування України

Давидюк Тетяна - д.е.н., професор, професор кафедри економічного аналізу та обліку Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Крюкова Ірина - д.е.н, професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування Одеського державного аграрного університету,

Славкова Олена - д.е.н, професор кафедри бухгалтерського обліку, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

Сук Петро - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

Пасічник Юрій - д.е.н., професор, головний науковий співробітник відділу фінансово-кредитної та податкової політики Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»

Костюченко Валентина - д.е.н, доцент, професор кафедри обліку та оподаткування Київського національного торговельно-економічного університету

Назаренко Олександр - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Сумського національного аграрного університету

Тищенко Вікторія - д.е.н, доцент, завідувач кафедри митної справи Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця

Холявко Наталія - д.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національного університету «Чернігівська політехніка»

Канцедал Наталія – к.е.н., доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії.

Прокопишин Оксана – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного аграрного університету

Лега Ольга – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії

Яловега Людмила – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії

Ліпський Роман – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії.

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, ветерана Другої Світової Війни, Заслуженого працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка. У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

Ярошевич Н.Б., Кондрат І. Ю.

Національний університет «Львівська політехніка»

ЕФЕКТИВНІСТЬ СИСТЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ..... 380

**РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІКО-ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ СИСТЕМ,
БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ**

Алексеєнко М. Д.¹, Смоленюк Р. П.²

¹ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

²Хмельницький навчально-науковий інститут Західноукраїнського національного університету

**ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПОСИЛЕННЯ ВИМОГ ДО ЗАСТАВИ У КОНТЕКСТІ ЕКСТРЕНОЇ ПІДТРИМКИ
ЛІКВІДНОСТІ..... 383**

Ачкасова С. А.

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

**ФОРМУВАННЯ РИЗИК-ОРІЄНТОВАНОЇ СИСТЕМИ НАКОПИЧУВАЛЬНОГО ПЕНСІЙНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЗАСАДАХ FINTECH..... 385**

Баєва А. О.

Науковий керівник – **Тищенко В. Ф.**

Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця

ГЕНЕЗИС ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВА..... 386

Белозомб К.П.

Научний керівник: **Лукашевич В.А.**

Полесский государственный университет

ОЦЕНКА КАЧЕСТВА ПАССИВОВ БАНКОВ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ..... 389

Бельков В. В.

Науковий керівник – **Дроботя Я.А.**

Полтавська державна аграрна академія

УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМ КАПІТАЛОМ НА ПІДПРИЄМСТВ..... 392

Білик О.Р.

Науковий керівник – **Дроботя Я.А.**

Полтавська державна аграрна академія

ДЕПОЗИТИ ЯК ДЖЕРЕЛО ФОРМУВАННЯ РЕСУРСІВ БАНКУ..... 393

Бражник Л. В.

Полтавський державний аграрний університет

ФІНАНСОВІ ІННОВАЦІЇ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ..... 394

Ведмідь М. О.

Науковий керівник – **Бражник Л. В.**

Полтавський державний аграрний університет

ЗНАЧЕННЯ ХЕДЖУВАННЯ ДЛЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ..... 396

Голобородько В. В.

Науковий керівник – **Бражник Л. В.**

Полтавський державний аграрний університет

РИНОК ПОХІДНИХ ЦІННИХ ПАПЕРІВ, ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ ТА ТЕНДЕНЦІЇ..... 399

Ачкасова С. А., к.е.н., доцент,
доцент кафедри банківської справи і фінансових послуг,
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця,
м. Харків

ФОРМУВАННЯ РИЗИК-ОРІЄНТОВАНОЇ СИСТЕМИ НАКОПИЧУВАЛЬНОГО ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЗАСАДАХ FINTESCH

Суттєвий вплив на становлення накопичувальної складової пенсійного забезпечення в Україні мають затверджена Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року [4] та Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року [3]. Створення умов для належного захисту інтересів учасників накопичувальної складової пенсійного забезпечення з метою повернення пенсійних коштів при управлінні ризиками є актуальним питанням, особливо в умовах діджиталізації.

Слід зазначити, що ризик-орієнтована система накопичувального пенсійного забезпечення – це система, яка базується на змішаних складових (системі загальнообов'язкового накопичувального пенсійного забезпечення, системі недержавного пенсійного забезпечення) та засадах (загальнообов'язкових та добровільних) накопичення коштів учасників цієї системи, ґрунтується на ризик-орієнтованому регулюванні та нагляді, що передбачає визначення, оцінку та у подальшому переоцінку, а також вжиття відповідних заходів для управління ризиками у спосіб та в обсязі, що забезпечують мінімізацію таких ризиків [2].

Відповідно до дорожньої карти реалізації Стратегії розвитку фінтеху в Україні до 2025 року в межах реалізації стратегічного напрямку «ІІІ: Стала фінтех-екосистема» повинна бути реалізована стратегічна ціль «5: Стимулювання діджиталізації фінсектору, розвиток цифрової інфраструктури», частиною якої повинно стати розвиток SupTech та RegTech (в частині розробки бачення для банківського та небанківського фінансового ринків щодо основних питань та тенденцій у напрямі розвитку наглядових та регуляторних технологій; реалізації Програми «Ефективний & Технологічний пруденційний нагляд» тощо) та створення умов для віддалених каналів надання фінансових послуг (в частині впровадження нових моделей віддаленої ідентифікації та верифікації клієнта; забезпечити механізм доступу фінансових установ до ідентифікаційних даних клієнтів у державних реєстрах (eKYC); регламентування використання різних видів електронних підписів клієнтів фінансових установ тощо) [4].

Відповідно до дорожньої карти реалізації Стратегії розвитку фінансового сектору України до 2025 року за напрямом «V: Інноваційний розвиток» повинна бути реалізована «Стратегічна ціль 4: Розвиток цифрової економіки», частиною якої повинно стати впровадження системи дистанційного укладання правочинів у сферах накопичувального пенсійного забезпечення та спільного інвестування, що передбачає у період з 01.01.2020 по 31.12.2023 р.: впровадження системи дистанційної ідентифікації та верифікації клієнта для здійснення низькоризикових операцій, що надаються у сфері накопичувального пенсійного забезпечення; забезпечення впровадження системи дистанційного укладання пенсійних контрактів та інших правочинів у сфері накопичувального пенсійного забезпечення в електронному вигляді; створення сприятливої систему доступу до ринків спільного інвестування та недержавного пенсійного забезпечення шляхом

упровадження цифрових технологій, у тому числі забезпечення можливості укладання договорів купівлі/ продажу цінних паперів ІСІ та пенсійних контрактів з використанням кваліфікованого електронного підпису [3].

Отже, питання впровадження FinTech, SupTech та RegTech, характеристика понять яких наведено в табл. 1, сприятиме посиленню інституційної спроможності і результативності формування ризик-орієнтованої системи накопичувального пенсійного забезпечення.

Таблиця 1

Характеристика понять FinTech, SupTech та RegTech

Поняття	Характеристика	Джерело
FinTech	Набір технологій, які направлені на більшу доступність фінансових послуг для споживачів	[1]
SupTech	Набір технологій, які використовують наглядові органи та регулятори ринків для виконання своїх функцій та адміністративних задач	
RegTech	Сукупність технологій, які оптимізують комплаєнс банку, тобто його систему контролю над виконанням нормативних вимог	

Пошук найкращих технологічних рішень (набору технологій), особливо в умовах діджиталізації фінансового сектору, надасть змогу удосконалити ризик-орієнтоване регулювання та нагляд, сприятиме популяризації та покращення умов надання послуг у системі накопичувального пенсійного забезпечення.

Список використаних джерел:

1. SupTech, RegTech та FinTech — що це таке і у чому різниця: пояснює експерт НБУ. URL: <https://ain.ua/2019/05/17/suptech-regtech-ta-fintech/>
2. Ачкасова С. А. Обґрунтування доцільності запровадження внутрішньої системи управління ризиками суб'єктів накопичувального пенсійного забезпечення. *Сучасні тенденції стійкого фінансово-економічного розвитку та механізми їх реалізації в глобальному вимірі*: монографія / Т. М. Болгар, В. А. Ткаченко, М. В. Дубініна та ін.; за заг. ред. Т. М. Болгар. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля. 2020. С. 46-53.
3. Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року. URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/develop-strategy>.
4. Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року. URL: <https://bank.gov.ua/ua/files/DDWIAwXTdqdClp>.

Баєва А. О., здобувач вищої освіти

СВО бакалавр, ОПП Фінанси, банківська справа та страхування,

Науковий керівник – **Тищенко В. Ф.**, д.е.н, доцент,

завідувач кафедри митної справи

Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця, м. Харків

ГЕНЕЗИС ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВА

Стабілізація економічного стану держави потребує реформування національного виробництва, що сприятиме підвищенню іміджу країни на міжнародному рівні. Прозорість діяльності вітчизняних виробників характеризується стабільною економікою та сприятливими умовами оподаткування, чим і збільшує податкові надходження. Актуальність полягає в необхідності аналізування становлюючого періоду оподаткування прибутку

Наукове видання

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

***Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції,
присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка***

**31 березня 2021 р.
м. Полтава**

Відповідальна за випуск: Лега О. В., к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

Комп'ютерна верстка: Лега О. В., к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

Рекомендовано до друку Вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавської державної аграрної академії (протокол № 9 від 19.04.2021 р.).